

Princip, som er neblagt i Lovforslaget, virkelig er anbefaleligt, og hvorvidt det er ønskeligt at overdrage til Amtene Vedligeholdelsen af samtlige Rigets Veie og Fuldførelsen af de Veie, som endnu ikke ere fuldførte, men til hvis Anlæg der trænges. — Jeg troer, at den største Mangel ved den hidtilværende Tilstand netop har været den stedfindende Udstykning blandt 19 Amter af den Opgave at anlægge og bestemme Veiliniere for de mindre Landeveie. Ethvert Amt har næsten haft sin fra de andre ueensartede Opfattelse af, hvilken Retning Amtsveiene skulde anlægges i, og aldeles forskjellige Hensyn ere derved blevne tagne paa de forskjellige Steder. Meget har i saa Henseende beroet paa, hvilke Mænd der til visse givne Tider, hvor der var Spørgsmaal om nye Veiliniers Anlæg, var Amtsraadsmedlemmer, hvem der til den Tid var Amtmand, og hvor disse Herrer boede o. s. v., — ikke at jeg dermed vil sige, at der af dem er blevet taget Hensyn dertil, men det ligger dog i Sagens Natur, at man anseer den Egn, hvori man selv boer, for at være den, hvori der er størst Trang. Naar der altsaa har været indflydelsesrige Amtsraadsmedlemmer i et Amtsraad, som have følt en særdeles stærk Trang til, at en Linie netop skulde anlægges i den eller den bestemte Retning, saa er den ogsaa bleven anlagt saaledes. Jeg kunde nævne Amter, hvad jeg naturligtvis ikke vil, i hvilke jeg gennem en Række af 20 Aar har fulgt den hele Udvikling af Veinettet, hvor jeg har seet de mærkeligste Spring i de Regler, hvorefter man er kommen til Erkjendelse af, om der var Trang tilstede til nye Veianlæg, og hvor en enkelt Side af Amtet har kunnet være blottet for Veie, medens der har været Overflødighed af Veie paa en anden Side af Amtet. Hvad det væsentligst burde komme an paa, burde jo være Bestemmelsen af, hvilken Nytte Veien kunde gjøre for et stort District. Men vore Amter ere virkelig ikke saa store Districter, at de ret vel kunne tage en saadan Sag i deres Haand og bestemme Veiliniere; de ville derved vise sig som eensidige og ledede af forskjellige Hensyn. — Men den Mangel, som saaledes har været tilstede under den hidtilværende Tilstand, er jo, som det vil sees, paa

ingen Maade rettet ved det nærværende Lovforslag, hvori man endog saa vil give Vedligeholdelsen og den mulige fremtidige Udvidelse af de Veie, som det dog hidtil har ligget i Regjeringens Haand at bestemme Linierne for, nemlig af den 1ste Classes Veie, i Amtenes Haand. Det forekommer mig imidlertid, at der egentlig maatte ansøres ganske særdeles stærke Grunde herfor, for at man skulde være tilbøjelig til at gaae ind paa at foretage en heel saadan Reform i vort Veivæsen; men jeg har egentlig kun seet een eneste Grund anført for at foretage den Forandring, som nu foreslaaes, og denne Grund lyder omtrent saaledes: Da Betydningen af Hovedlandeveiene nu er formindsket, da deres Betydning nu ikke er større end Betydningen af de mindre Landeveie, er der ingen Grund til at behandle dem paa anden Maade end Amtsveiene eller, som de jo nu kaldes, de mindre Landeveie. Men dette er, forekommer det mig, dog at stille baade Raisonnementet og Sandheden ganske paa Hovedet, thi Sandheden er jo egentlig den, at der paa Grund af Fernbanernes Anlæg er mange af de tidligere i 2den Klasse værende Veie, som nu ere rykkede op til at have samme Betydning som de tidligere første Classes Veie, idet Færdselsforholdene have forbeelt sig paa en anden Maade, saaledes at den Benyttelse, der hidtil har fundet Sted af de mindre Landeveie, paa mange Steder er bleven meget udvidet, medens derimod Benyttelsen af Hovedlandeveiene paa mange Steder er bleven meget indskrænket. Men det forekommer mig herefter, at man, naar man vilde raisonnere rigtigt, maatte sige: Da flere af de mindre Landeveie nu have faaet samme Betydning som Hovedlandeveiene, saa bør man lægge dem hen under den Bestyrelse, der har viist sig at bestyre Veiene bedst. Der vilde nu viist ikke, naar der skulde spørges om, hvilke Veie der have været behandlede med størst Skyndighed, behandlede paa bedste Maade, hos Nogen være Tvivl om, at Svaret maatte blive, at det har været Hovedlandeveiene. Men Slutningen vilde altsaa blive den, at, da nu flere af de mindre Landeveie havde faaet samme Betydning som Hovedlandeveiene, saa burde de fremtidigt behandles af dem, der havde forstaaet at behandle Veiene fuldkomnest, og ikke af dem,